

İSTANBUL BİLDİRGESİ

İstanbul, 22 Şubat 2008

**Karadeniz Bölgesi Mimarlar Forumu (FABSR)
toplantısında kabul edilmiştir.**

Karadeniz bölgesi, gerek doğal gerekse çok eskilere uzanan ortak bir tarih ve kültürün oluşturduğu kültürel mirası ile, kendine özgü bir coğrafi konuma sahiptir ve bu özellikleri salt denizi çevreleyen kıyılara sınırlı kalmayıp bu coğrafyayı besleyen tüm iç bölgeyi kapsar. Bu tanıma göre, Karadeniz'deki bölgesel konular daha geniş bir ülkeler grubunu ilgilendirmektedir: Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Türkiye, Ukrayna ve Yunanistan.

Karadeniz bölgesi mimarları için bu ortak coğrafyanın daha da büyük bir önemi vardır. Bölge, zengin doğal ve kültürel tarihi ve mirasının ötesinde, yapılı çevresinin oluşmasında baş rolü oynayan mimarlarına önemli bir sorumluluk da yüklemektedir. Bu sorumluluk esas olarak "bu bölgenin değerli doğal, kültürel ve sosyal yapısı üzerinde etki yaratacak tüm bölgesel faaliyetlerin izlenmesini", "genel olarak doğal ve kültürel mirasın ve özel olarak mimari mirasın sakınılması ve korunması için çalışmayı" ve "günümüzün yapım faaliyetlerinin geleceğin mirası olduğu bilinci ile, mimarlık mesleğini bölgemizin var olan değerlerine saygılı ve yaşam kültürümüzü ve çevremizi daha da zenginleştirecek bir şekilde uygulamayı" içermektedir.

FABSR üyesi örgütlerin temsilcileri, bu bildiriyle, FABSR çalışmalarını daha da geliştirip aşağıdaki eylemlerin gerçekleştirilmesinde aktif bir rol alarak, işbirliklerini ilerletmek konusunda görüş birliğine varmıştır:

- FABSR üyeleri arasında var olan işbirliği ve iletişimi geliştirmek ve Karadeniz havzasının geniş tanımına giren tüm ülkelerdeki meslek örgütlerini FABSR üyesi olmaları yönünde teşvik etmek;
- Bölgenin farklı ülkelerindeki ilgili meslek sahipleri arasındaki teknik bilgi ve deneyim alışverişini geliştirecek ortak projeler ve sergiler, yayınlar ve toplantılar gibi dönemsel faaliyetlerle, FABSR faaliyetlerini daha iyi bir düzeye getirmek;

- FABSR'ın Karadeniz bölgesindeki merkezi ve yerel yönetimler, üniversiteler ve araştırma merkezleri, mesleki ve kültürel örgütler, hükümetler arası ve hükümet dışı kuruluşlarla bağlantılarını oluşturmak;
- Mevcut dökümanları, verileri ve projeleri toplayarak, Karadeniz bölgesinde gelecekte ele alınacak ortak projeleri ve bilimsel çalışmalarını desteklemek üzere herkesin kullanımına açık bir Karadeniz Mimarlık Veri Tabanı oluşturmak;

FABSR üyeleri bu bildiriyle Karadeniz bölgesindeki merkezi ve yerel yönetimler, üniversiteler ve araştırma merkezleri, mesleki ve kültürel örgütler, hükümet bağlantılı ve hükümet dışı kuruluşlardan şunları talep etmektedir:

- Bölgedeki enerji kaynakları, boru hatları ve ulaşım yolları ile ilgili yeni önerilere duyarlılıkla yaklaşılması; yeni ulaşım ve boru hattı güzergahları, yeni enerji üretim yöntemleri ve enerji santralı yer seçimlerine ilişkin karar süreçlerinde ilgili mesleki ve kültürel kuruluşlara danışılması;
- Kıyılarda gerçekleştirilen büyük ölçekli altyapı projeleri ve plansız yapılaşmanın yarattığı çevre tahribatının farkında olunması; bu projeler ve yapılaşmanın sadece kıyı yerleşimleri ile deniz arasında yıllar boyu gelişen bağ üzerinde olumsuz bir etki yaratmakla kalmayıp, aynı zamanda yapım süreçleri ile bölgenin kaynakları ve ekolojisinde de istenmeyen değişimlere neden olduğunun dikkate alınması;
- Karadeniz'de nehirlerden, enerji santrallerinden ve denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanan ve giderek artan kirlenmeyi önlemek için bölgedeki ülkeler, kentler, kasabalar arasında ortak projelerin geliştirilmesi, alternatif ulaşım güzergahları ve enerji kaynaklarının aranması ve kıyı kesimlerindeki inşaat ve altyapı uygulamaları için genel bir planlama yapılması;
- Karadeniz kimliğinin tanımlanmasında kültürel ve mimari mirasın önemli payının farkedilmesi ve bu nedenle de bölge ülkeleri arasındaki teknik ve mesleki bilgi alışverişi aracılığıyla, bölgedeki kültürel ve mimari mirasın korunması ve korunmasına ilişkin ortak projelerin geliştirilmesinin desteklenmesi;
- Kıyı çizgisinin desteklenmesi ve güçlendirilmesi ve bölgeye özel bitki ve canlılar üzerinde olumsuz etkiler yaratılmasının önlenmesi için, farklı alanlarda yürütülen ve kıyıların korunmasını hedefleyen faaliyetinin koordine edilmesi ve kıyıda yer alan her tür inşaat faaliyetinin izlenmesi;
- Bölgede yaşayan insanların daha yüksek standartlı bir yaşam çevresi gereksinimlerinin fark edilerek, yeni eylemler ve projeler belirlenirken, yerleşimlerin kalitelerinin temel bir ölçüt olarak alınması.

FABSR üyeleri bu bildiriyle Karadeniz bölgesindeki hükümetlerin yanısıra, yerel yönetimleri ve diğer hükümet dışı paydaşları:

- Bu bildiriye tanımlanan temel konu ve eylemleri de dikkate alan bütüncül bir Karadeniz Yönetim ve Kalkınma Planı'nın hazırlanmasına katkıda bulunmaya çağırılmaktadır.

İstanbul'daki FABSR toplantısına katılan Karadeniz bölgesi mimarlık meslek örgütleri temsilcileri, daha önce Batum, Soçi ve Sofya toplantılarında ortaya koydukları kaygıları ve yaptıkları taahhütleri de dikkate alarak, İstanbul Bildirgesi'ni kamuoyuna duyuracak ve bu çerçevede kaydedilecek ilerleme ve uygulamaları izleyecektir. Bu bildiriyle FABSR üyeleri tüm Karadeniz bölgesi yararına olacak şekilde, kendi aralarındaki işbirliklerini ve iletişim ağlarını geliştirmeye kararlıdır. FABSR üyeleri aynı zamanda ortak konuları ve kaygıları bağlamında yapılacak çalışmalarda ve bölgesel yönetim ve kalkınma konusunda koordineli bir çalışma sisteminin kurulmasında aktif rol almak için duydukları ilginin sürdüğünü de vurgulamaktadır.

Aşağıdaki ülkelerin yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır:

Bulgaristan: Spiridon Ganev / Georgi Stoilov; **Gürcistan:** George Kipiani; **Romanya:** Alexandru Beldiman; **Rusya:** Yury Gnedovskiy; **Türkiye:** Bülend Tuna; **Ukrayna:** Sergey Tselovalnyk. *Ermenistan ve Azerbaycan (toplantıya katılmadı).*